

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

"Danica" izhaja vsak petek na celi polji. in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr.
7 tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik. izide "Danica" dan poprej

Tečaj XLII.

V Ljubljani, 14. rožnika 1889.

List 24.

Cerkvene barve.

Previdni človek, ko pride mašnik pred oltar, pogleda, kakošna je barva na kelihu in na mašnem plašču. Iz tega sklepa na svetnika ali na skrivnost, ki se obhaja.

Kakor spreminja narava v raznih letnih časih svoje barve, ravno tako tudi sv. Cerkev liturgične barve, to je, barve mašnih in družih cerkvenih oblačil, in to o različnih časih cerkvenega leta. Perve kažejo neskončno modrost in moč Stvarnikovo, druge pa spominjajo kristijana na ljubezen našega Odrešenika. Jasne, odločne barve zbujajo človeku vesele čuvstva, temne barve pa ga storé otožnega. Simbolika ter pomen barv gledé svetlobe je v nasprotju med belim in temnim in njihovo različno močjo do človeškega občutka.

Zelena barva te spominja na spomlad, katera oblači vso natoro v blago živo zelenje. Silo važne za simboliko ali pomen barv so razne primere v svetem pismu.

Petere barve, katere rabi sv. Cerkev pri božji službi v svoji liturgiji, so sledeče: bela, rudeča, zelena, vijoličasta in črna. Tudi kerščanski umetniki so se radi posluževali teh barv, se vé, da oni so v tej reči bolj omejeni. V naslednjih versticah bomo razložili pomen ali simboliko imenovanih obrednih barv.

1.) Bela barva pomeni čistost, nedolžnost in svetost; pomeni pa tudi kot svetla barva poveličanje, veselje in zveličanje. Na premnogo mést v sv. pismu se opira ta simbolika. V skrivnem razodenji (3, 5) je rečeno o svetnikih v nebesih: „Kedor zmaga, bode oblečen

v belo oblačilo.“ Bela oblačila so „oprana v kervi jagnjetovi“ (Razodenje 7, 14), t. j. s smertjo Kristovo je uzet greh od človeštva.

Zato je bilo tudi oblačilo kerščencev belo. In prva nedelja po veliki noči, do katere so kerščenci nosili belo oblačilo, se še sedaj imenuje bela nedelja. Po skrivnem razodenji (7, 8) stojé trume izvoljenih pred prestolom Božjim in Jagnjetovim, oblečene v bela oblačila (amicti stolis albis). Zato so oblekli prvi kristijani, kakor je še dandanes navada, merliče v bela oblačila, v katerih naj bi poslednji dan prišli k vesoljni sodbi. Črna obleka žalujočih se tedaj ne ozira na umerlega, temuč na ostale in naznanja rodbinsko žalovanje za umerlim. — Pri spremenjenji na gori Taboru je bilo Kristusovo obličje svetlo kot solnce in njegova obleka bela kot sneg (Mat. 17); in kedarkoli so se prikazali angelji ljudém, imeli so bela oblačila. Zato je bela barva simbol, pomen nebeškega veličastva, in o vseh praznikih, kateri spominjajo na nebeško slavo, je liturgična barva bela. Tako na primér o božiči, o veliki noči, o vnebohodu, o sv. Trojici in o sv. Rešnjem Telesu, o prazniku Jezusovega spremenjenja in njegovega sladkega imena, o spočetji Marijinem in o njenem vnebovzetji. Lepo se sklada bela barva tudi s praznikom vseh svetnikov in z angeljsko nedeljo. Bela barva se rabi tudi o praznikih svetnikov, kateri niso mučeniki, n. pr. ss. spoznavalcev, devic in vdov; kajti vsi hodijo s Kristusom v belih oblačilih, ker so tega vredni (Raz. 3, 4). Še z zlatom prepreženi paramenti (auro contexta) se imajo lahko za bele, rudeče ali zelene. Iz navedenega pomena bele barve je tudi umevno, zakaj ima duhoven pri pogrebu otrok belo štolo.

Z belo barvo pri službi Božji opominja Cerkev vernike, da naj si olepšajo dušo z nedolžnostjo in krepostjo. Zato je lepa navada, rabiti belo oblačilo pri prvem sv. Obhajilu. Ker je (po Newton-ovi svetlobni teoriji) bela barva sestavljena iz vseh družih barv, zato je bela boja najpopolnejša; zato ima tudi papež bel ornat.

Kerščanska umetnost sledi to simboliko: vstali Zveličar ima v roki belo zastavo z rudečim križem in na podobah njegovega vstajenja ima belo obleko. Na podobah spremenjenja n. pr. na sloveči sliki Rafaelovi je ravno takó.

Ista simbolika se kaže tudi na slikah, kjer časté vsi svetniki presveto Trojico. Tudi sv. Devica M. ima na sebi belo obleko kot Kraljica devic. Tudi na podobah njenega vnebovzjetja, n. pr. na Murillovi sliki v Sevilli, in njenega oznanjenja, n. pr. na oltarski sliki v Sentu. Gledé simbolike Marijinih podob je zlasti znamenit Burgmaier-jev rožni venec v Avgsburgu. Tu se namreč nahaja Marijina podoba sedemkrat, a vselej v drugačni obleki: kot kraljica ubozih v modri, spokornikov v rujavi, prerokov v rumeni, aposteljnov v temnorudeči, mučenikov v svetlorudeči, spoznavalcev v zeleni, devic v beli barvi. Skrivnosti sv. rožnega venca se predstavljajo s križem, kateri je ovit z vencem iz belih, rudečih in zlatih cvetic. Tudi angelji se rišejo v belih oblekah. Arhangelj Gabriel na podobah oznanjenja je belo oblečen: ker se je s to skrivnostjo pričelo odrešenje, — bilo je navadno vpodobljeno v prejšnjih časih nad cerkvenimi vrati. — Bela barva je tudi barva miru. Oblegano mesto, katero se želi podati, razvije belo zastavo.

(Dalje nasl.)

Pogani - kristijani.

Ena prvih nalog prostomišljaških časnikov in novih poganov je: duhovne v slabo ime pripraviti. Ljudstvo zoper taiste hujskati in jih zatreči, ko bi bilo mogoče. Iz naslednjega spisa zamore vsak spoznati, kam bi se ljudstvo pogreznilo, ako bi mu liberalni vekači duhovne odpravili. Postali bi „pogani-kristijani.“

Pod tem naslovom popisuje ameriški „Kathol. Volksblatt,“ kaj se je zgodilo z nekim narodičem, ki ni imel več duhovnov, namreč: Čuden narodič živi na Santa Rita-gorovji v južni Arizoni. To so potomci Evropejcev, kateri so leta 1574 pod vodstvom jezuitovskih duhovnov potovali čez séverno Mehiko, prekoračili Santa Rita-gorovje in se naselili na vznožji veličastnega, 10.000 čevljev visocega „Old Baldy“-hriba. Na-

selbina je dobila ime Tumacocory, in tu vstanojljen misijon se je zval San Jose (S. Jožef).

Nekteri v bližini stanujoči indijanski rodovi so se dali kerstiti, in od teh so zvedeli naselniki o velikanskih srebrnih skladih, katerih dohodke so potem pošiljali na Španjsko. Zakleti sovražniki pa so jim bili Apači. Po dolzih, kervavil bojih morali so konečno Evropejci opustiti naselbino. Kteri so odšli smerti, zbežali so v goré in se ondi razkropili. Potomci teh pregnancev, kateri so se zmešali z Indijanci, so današnji prebivalci pogorja Santa Rita. Njih največja naselbina je Greaterville, majhno mestice s kacimi 200 prebivalci, kateri se živé z obdelovanjem nekaterih rudnikov, ki pa zarad pomanjkanja vode le malo donašajo. Vse prebivalstvo je zelo ubogo in popolnoma ločeno od družega sveta. Le malokdaj zaide k njim kak tergovec, iskavec kovin, ali živinski kupec.

Sami se priznavajo h katoliški Cerkvi. Toda ker že nad sto lét ni bilo pri njih nobenega duhovna, pozabili so premnogo naukov sv. Cerkve, ali pa so jih vsaj toliko spremenili, da so komaj še vredni kerščanskega imena. Samo spomin na nekatere kerščanske praznike še vedno živi med njimi.

V „semana santa“ (svetem tednu) zberó se vsi prebivalci pogorja v Greaterville-u. Hitro spre-mené prostorno dvorano v cerkev, napravijo iz praznih zabojev oltar, in nanj postavijo sv. razpelo, bridko martro. Stene pa okinčijo z vsakoverstnimi podobami svetnikov. Potem prižgó neštevilno svéc, in prično službo božjo, ktera terpi celi teden — brez prenehanja. Ker nimajo nobenega duhovnika, molijo posamezni na glas molitve; temu pa sledi sicer surovo, vendar melodično petje, ktero spremljajo gosli, harmonika in kitara. Med tem ko pobožni v cerkvi molijo, se zunaj vse drugači godi. Tolpe mladeničev v vsakoverstnih oblačilih živé tu jako razuzdano. Na obrazih imajo krinke iz ovčje kože, pri katerih je volna ven obrnjena. Ker so luknje za usta, noč in oči vžgane z razbeljenim železom, zdé se ti divjaki jednaki hudobnim duhovom, ter vpijejo in razsajajo, zasramujejo one, kateri molijo, ter jih zasmehujejo. Toda zdajci se umaknejo in kažejo velik strah, če kdo zasramovanih naredí nad njimi sveti križ. Ti našemljenci predstavljajo menda skušnjavce. Ponoči prižgó velike ognje, plešejo z velikim kričem okoli njih kot blazni, in sploh se tako obnašajo, da bi človek lahko mislil, da so od hudobnih duhov obsedeni. Pravijo jim judje. V cerkvi med tem križajo Kristusa; potem pa ga snamejo s križa in v grob položé, kjer ostane do velikonočnega

ponedeljka. Med tem molijo in žalujejo pobožni, in vriskajo ter razsajajo „Judje.“

Velikonočni ponedeljek zberó se vsi pred kapelo; možje, oboroženi z vsakoverstnim orožjem, se postavijo zunaj v versto, med tem ko se ženske gnetejo okoli oltarja. Kristusa vzamejo iz kerste ter ga postavijo na oltar. In strel na strel, med klici: „Kristus je od smerti vstal!“, oznanja okolici Kristusovo vstajenje. Toda zdaj pride še konec! Judje, kateri so se med tednom radostili, so premagani in morajo zdaj preterpeti svojo kazen. Odtergajo jim krinke in razgaljajo herbet. Razne osebe, oborožene z jermeni in šibami, postavijo se v dve versti in oni morajo med obema verstama dirjati. Pri tem jih tako mučijo, da je že večkrat kdo umerl za posledicami tega bičanja. Nato jih umijejo in peljejo k oltarju, kjer morajo Kristusa odpuščanja prositi in po njih mislih zadobé odpuščanje grehov.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Čertice o božji poti „Marije pomagaj“ na Brezjah in o zidanji ondotne nove cerkve. Sv. Cerkev nam v veselem velikonočnem času kaže enomer na Solnce pravice, na vstalega Zveličarja, zmagovalca greha, smerti in pekla, spodbuja nas s tolikratnim „Aleluja“ — hvalite Boga, opominja, da naj bodo naše misli obrnjene gori, od koder Kristusa pričakujemo. Od tod je tudi, da se verniki s toliko vnemo vdeležujejo slovesnih obhodov na Velikonoč, na god sv. Marka in sv. Florijana, križevi teden, od tod goreče obiskovanje ljubeznjivih šmarničnih pobožnost, kakor tudi ona običajna romanja po božjih potih, ki se naj bolj z majnikom pričenjajo po opravljenih spomladanskih delih. Božjepotna svetišča, ki se obiskavajo, so večinoma Marijina, a izmed vseh teh priljubljena in naj bolj obiskovana je zadnji desetletji sloveča božja pot „Marije Pomočnice na Brezjah“ poleg gorenjske železnice (P. Otoče ali Radoljca.) Iz vsega Kranjskega, da, iz vseh pokrajin naše slovenske domovine, iz Štajerskega in Koroškega, iz Goriškega in Primorskega in še dalje od sosednjih deželá dohajajo romarji v čedalje večem številu na Brezje, in po tem še na druga božja pota, ali pa pridejo z družih božjih potov še na Brezje priporočiti sebe in svoje domače nebeški Materi Mariji, vedni pomočnici naši. Kakor že več kot 20 let zapored, vzdignil me je tudi letošnji majnik, ne toliko, da si ogledam iz osredja neprimerno lepo našo gorenjsko panoramo; temveč, da se pridružim romarjem ter opravim svojo zahvalo pri „Mariji-pomagaj“, in se ji v novo priporočim za prihodnje potrebe, dušne in telesne. Kar piše nekdo o Lurdu, sedaj najslavnejši božji poti na celem svetu, to veljá tudi o Brezjah: „Ne le Marija, tudi nebésa so tu bližej zemlje, kakor kje drugej.“ Vem, da nisem edini tukaj tako do serca ganjen, kakor sem bil le na naj bolj slovečih božjih potih, v Loreti, v Rimu in v Marijinem Celji. In kdo bi tudi ne bil, videč, s kolikim zaupanjem tu verno

ljudstvo kar tiš za svojo rajsko Materjo in s koliko gorečnostjo in spodbudno pobožnostjo tu ljudje molijo in prejemajo svete zakramente, in kako priserčno prepevajo svete pesmi. Ginljivo je tudi viditi, v kolikem številu ondi romarji od vseh strani in iz vseh stanov oddajajo svoja obljubljená darila, darujejo za ss. maše itd., in to tolikrat v zahvalo za povernjeno zdravje k časti „Mariji-pomagaj“... Gotovo je le malo krajev na širni zemlji, kjer bi se toliko zahvál, pa toliko prošenj vzdigovalo proti nebu iz revnih serc, kjer bi se toliko ss. maš naročevalo; še manj pa je krajev, kjer bi se toliko milost zadobilo, kakor ondukaj v mali cerkvi na Brezjah. V veliko srečo si smemo šteti, da nam je dala previdnost Božja tako poseben pripomoček za probujevanje in poterjevanje našega dobrega naroda v verskem in nravnem življenji, in to na tako priložnem kraju. Torej tudi vidimo tu moliti in ss. zakramente prejemati ne le ženstva, ampak tudi moštvo; ne le priprostega kmetovstva, ampak tudi bolj zložno mestjanstvo. Tu sem ne zahaja le čversta mladina, temuč tudi skerbne terpeče matere s svojimi rahlimi, bolehnimi otročiči. Zares, dobra Mati nam je Marija, da ima ozir na vse naše slabosti, celo na zložnost sedanjega omehkuženega veka. Morda bi se zdelo nam pretežavno obiskovati jo na kakem visokem kraji, prišla nam je toraj na lepo ravnino, kamor je slehernemu priti mogoče, če ima le še količkaj dobre volje. Gotovo tudi pripravna lega privabi mnoge sem gori. Kaj pa, da glavna reč, ki toliko ljudstva tu sem privede, je in ostane ta, da se tukaj dobiva vedno in tako obilno raznoverstnih milost. Saj ga ni večega shoda, da ne bi bilo slišati o kaki posebni prejeti milosti. Ravno te dni so si pripovedovali ljudje, kako je neka gospa prinesla lep dar Materi Božji, v zahvalo, ker je bila nenadoma uslišana ter oproštena hude bolezní. Ni še dolgo, kar sem sam slišal oddaljeno romarico hvaležno pripovedovati svoje ozdravljenje. „O kako sem bila dolžna sem priti, je rekla, zahvalit se Mariji za toliko dobroto, ki mi jo je izprosila. Koliko sem terpela in že tako dolgo! Toda ko sem se sim obljubila, zboljšalo se mi je hitro, in zdaj sem popolnoma dobra.“ In malo potem zaterjeval mi je mož iz Dolenjskega kazaje na malega dečka: „Kakšen revček je bil že tale fantek. Nihče ni imel upanja, da bi se mogel še ozdraveti. Pa, ko se ž njim tu sem obljubimo, precej mu je odleglo, in danes je z nami ta-le čverst in zdrav, kakor vsak lahko vidi.“

Konec prih.)

V Sarajevu 3. junija. (Nova poučna knjiga z molitvenim dodatkom). Pred tremi leti je neki profesor na visokih šolah zagrebških gerdil Gospoda našega Jezusa Kristusa. Škofa Senjski in Djakovski sta proti takim pogerdam napisala lepe pastirske listove. Naš nadškof Sarajevski so pa izdali malo knjižico z naslovom: „Ljubimo Isusa, Sina Boga živoga!“, kateri so pridodali način, kako naj se popravlja pogerda in kako posvetiti se Gospodu Jezusu Kristusu. Duhovni so knjižico radostno prejeli, da je bil kmalo drugi natis potreben. Na večih krajih, posebno v Zagrebu, so prav slovesno Jezusu povračali dostojno čast in spoštovanje.

Ko so naš nadškof pred dvema letoma popotovali po Štajerskem in Kranjskem, dozorela jim je misel, da bi se njihova lepa knjižica prevela tudi

v slovenski jezik, in bi tako tudi Slovencem koristila. Nekteri gospodje so jim obljubili, da se bodo priza-
devali knjižico spraviti med ljudi. Mislili so pa naš
nadškof na malo knjižico, ktera bi stala samo 20
do 30 krajcarjev in bi jo torej skoro vsaka hiša
mogla kupiti.

Ali ko so pripravljevali tretji natis, narasla jim
je precej, ker — polni ljubezni do Gospoda Jezusa
in do prečiste Device Marije — niso mogli prenehati,
ter so mnogo mnogo napisali. V hervaškem jeziku
je knjiga lansko jesen prišla na dan in ima okoli
530 strani.

Naš nadškof so mene nagovorili, da sem knjigo
poslovenil. Razgovarjal sem se z nekterimi tiskar-
nami, pa sem se odločil za katoliško tiskarno v
Gradcu, ker je ona dovolj bogata in more, pa tudi
hoče čakati za denar. Založil je slovensko knjigo
kapitel Verhbosenski. Knjiga je dotiskana in se
že veže.

Kaj pa knjiga obsega? Najprej ima lepo podu-
čevanje o „ljubezni do Kristusa“; za tem „glavne
čertice iz življenja Jezusovega“, pisane jedernato, pa
tudi priserčno; v tretjem poglavju govori o „dokazih
ljubezni do Jezusa“ in ima 31 kratkih razmišljanj
za obiskovanje sv. Rešnjega Telesa; potem sledi
„posveta Jezusu“ in „katekizem o pobožnosti k presv.
Sercu Jezusovemu“, pa „katekizem o pobožnosti k
prečistemu Sercu presv. Device Marije“, kjer so do-
tične pobožnosti tako točno in vsestrano razjasnjene,
da mi bolji spis ni znan. Kjer se govori o Jezusu
in o Devici Mariji, ne smé se pozabiti sv. Jožef, pa
zato knjižica tudi o „češčenju k sv. Jožefu“ govori,
ter ima kratka razmišljanja za 7 sred pred praz-
nikom njegovim. Dodano je kratko razlaganje „o
raznih dolžnostih“ naših do Boga, do bližnjega, do
nas samih iz katekizma slovečega bosanskega škofa
Miletiča. — Ker so mi dobri prijatelji povedali, da
Slovenci želé zraven podučne knjižice tudi molitvenik,
dodal sem tudi razne molitve, karkoli jih navadni
kristjan potrebuje. Podučni del knjige iznaša 334
strani, molitvenik pa malo nad 200 strani, ali tudi
v tem delu se najde mnogo podučljivega, posebno
kjer se govori o ss. zakramentih.

Knjižica je tiskana na prav lepem papirju in z
dosti velikimi čerkami. Vešana v platno in z zlatim
obrezom bo veljala 1 gld. — mislim, da več ne.
Naslov ima ta-le: „Ljubimo Gospoda našega Jezusa
Kristusa, Sina živega Boga. Podučna in molitvena
knjižica od dr. Josipa Stadlera, nadškofa vrhbosen-
skega. Po tretjem jako povečanem izdanju poslovenil
dr. Anton Jeglič, korar vrhbosenski. Z dovoljenjem
ordinarijata vrhbosanskega in ljubljanskega.“

Prosim gospode duhovne po vsem Slo-
venskem, naj bi za vsako faro sami neko-
liko knjižic naročili in se kar do mene
obernili z dopisnico, koliko naj jim iz-
tiskov pošljem. Za denar založniki radi
čakajo. Knjiga se sedaj veže, pa se bo morebiti
prav kmalo razpošiljati mogla. Ako se razpečá vse,
in ako nam ostane kaj čistega dohodka, obernili ga
bomo za dobre namene naše nadškofije.

Dr. Anton Jeglič.

Peš-potovanje z Juga skoz Slovenijo v Rim.

(Dalje.) Ob jedni uri popoldne odpravila sva se obiskat
velekrasno in naj lepšo baziliko sv. ap. Pavla zunaj
mesta Rima. Ide se iz mesta pri Pavlovih vratih

„Porta San-Paolo“, na jugozahodnjem kraju mesta,
blizo reke Tibere. Od mesta do te bazilike je $\frac{3}{4}$, ure
hodá. Slavna bazilika apostola narodov je čudovite
in prijetne lepote, s krasnimi marmornimi stebrovi
predeljena v petero velikih ladij. Veličasten je glavni
papežev oltar in konfesija pred njim. Mnogobrojna
okna imajo krasne slike na steklu. Vse življenje in
dejanja sv. apost. Pavla predstavljajo slike na stenah
in oknih. Podobe vseh poglavarjev sv. cerkve, rim-
skih papežev, umetno delo iz mozaika, od početka
do sedaj, se vidijo okrog ob oboku. Osobito lepo je
lice, ali sprednja stran cerkve, sedaj dodelana. Pred
baziliko je obzidan dvor. Vhodov je pet v predcer-
kveno lopo, iz té zopet petero vrat v baziliko. Zgoraj
na pročelju cerkve je velika mozaična podoba: v sre-
dini grič, Kalvarija, na griču Jagnje Božje; iz griča
izvirajo čveteri studenci, evangelija; levo stran griča
je mesto Jeruzalem, desno pa mesto Rim.

Od vsacega teh krajev prihajajo ovce in jagnjeta
k Božjemu Jagnjetu in k studencem mило-hrepeneče-
žejno zijaje; pomen so kristjanje vzhodnje in zahodnje
Cerkve, želja, da bi se vsa vzhodnja cerkva zopet
pojediniła z zahodnjo rimsko. Nižje pod prvo pred-
stavo so mozaične podobe, v sredini presv. Zveličar,
jedno stran sv. ap. Peter, drugo stran sv. ap. Pavel.
Krov nad predcerkveno lopo nosijo mnogoteri lepi
in visoki granitni stebrovi.

Orjaški, velelepi alabastrovi stebrovi pri vhodu
iz cerkve v počezno so darovi egiptovskega podkralja,
Mehmed-Ali-ja, muhamedanske vere. Dragi in lepi
zeleni marmor v obeh oltarjih počezne ladije je dar
ruskega cara. Južno stran bazilike je veliki samostan
redovnikov sv. Benedikta. Opatija je benediktinska;
opravila sva molitve in pobožnosti v velekrasnem
hramu kralja večne slave in Njegovega velikega apostola
Pavla. Potem greva dalje po ostijski cesti proti jugu,
kreneva na levo cesto in dojdeva na sv. kraj, kjer
je sv. ap. Pavel bil obglavljen. To svetišče je odda-
ljeno od zgoraj omenjene bazilike dobre pol ure hodá.
Kraj bil je pred jako nezdrav, sedaj pa prijetniši in
zdravejši, odkar so marljivi č. v. redovniki sv. Ber-
narda, Trapisti, tu naseljeni. Imenuje se ta kraj: Pri
treh studencih, kateri so čudežno začeli izvirati
iz zemlje, kamor je odsekana glava sv. ap. Pavla
presv. ime Jezus klicejoča trikrat padla. V obzidanem
vertu, ki je z mnogoverstnimi drevesi in sadeži, cvet-
licami in germiči prijetno in umetno obsajen, stoji
stara bazilika sv. ap. Pavla, sedaj priprosta, čedna
in prijetna cerkva reda čast. oo. Trapistov. Zraven
je samostan; veliki oddelek samostana je pograbila
vlada italijanska in porabila za jetnišnico, v kateri
bivajo jetniki v verige vkovani, in v njih tudi zemljo
obdelavajo. Malo dalje od velike cerkve, proti vshodu
verta, stoji cerkva treh studencev, „alle tre Fontane“,
v ovi cerkvi je mesto, kjer je bil veliki apostol na-
rodov ob glavo dejan.

V južnem koncu cerkvice je oltar, na kojem se
sv. maša služi; zraven, v kotu evangeljske strani,
je stari kameniti steber, na kterega je sv. ap. Pavel
naslonil glavo pri odsekovanju nje od telesa. Odse-
kana glava, klicejoča presv. ime Jezus, je padla za
seženj dalje in studenec je začel izvirati; od tod
padla je malo nižje, tako daleč zopet, in tretjič
padla je še nekoliko nižje, vsaki pot presladko ime
klicejoča, in na vsakem mestu je studenec pritekkel.
Ti trije čudežni studenci so krasno okinčani s spo-

minki z rudečkastega marmorja, oltarjem podobni, na vsakem je široka odprtina, skozi njo se voda zajema; nad odprtino je odsekana glava sv. apostola umetno iz marmorja izdelana; zraven je tudi mali zajemač s kojim zamore vsaki si vode zajeti. Z ovo vodo je bilo že mnogo boleznih izlečenih.

Presv. ime Jezus s sv. ap. Pavlom kličejoč sem iz vseh treh studencev pil in se umival, bil čudno okrepčan in bil rešen velikih in dolgotrajnih telesnih slabosti.

Nabral sem pred na vertu lubja od dreves, ktere so čč. oo. trapisti v tej okolici nasadili. Ta drevesa imajo lastnost, da nezdravi, kužljivi in sprideni zrak preminjajo v zdravega; osobito pa je to drevo zoper močirski strupeni zrak, ki zvrokuje smertno merzlico. Ovakega lubja od dreves, ki rasto na prostoru mučeniške smerti velikega apostola, sem namočil v čudežne studence; pozneje pa v podobo križa zložene predložil sv. Očetu Leonu XIII blagosloviti. Tudi romarsko palico sem položil na že omenjeni steber in pomočil v svete studence.

O izvoljena posoda presv. imena Jezusovega, sv. Pavel, ti apostol poganskih narodov, ti iskreni ljubivec križanega Kristusa! ti neumorni spreobračevalec nevernikov! Ti drugi steber in luč sv. Cerkve! Tu si, na tem mestu svoj trudni, sveti, blagi in rodoviti ték zemeljski dokončal. — Vero v Kristusa si s svojo mučeniško smertjo dopričal. — Tukaj je zemlja pila tvojo kri, ktero si iz ljubavi do Boga in Jezusa Kristusa prelil. Od tod je šla tvoja blažena duša iz ječe telesne, iz doline solzá v večno življenje, v kraljestvo večne slave, k Jezusu Kristusu, našemu Bogu in Gospodu, ki si ga tako istinito in iskreno ljubil, za Njega se toliko trudil, delal, preterpel; za slavo Njegovo se veliko in vedno bojeval in za zveličanje neumerlih duš. — Ozri se doli na mene ubozega grešnika, ki klečf na mestu tvoje mučeniške smerti in slavne zmage; sedaj sem mu predlagal obilne prošnje za sebe in za druge.

Predragi! na ovakih in onakih spominskih krajih se duša čudovito oživlja, v veri, upanju, ljubezni in duhovni vojski, razjasnuje se, krepcá, vterjuje in napreduje.

Neskončno dobrotljivi, vsemogočni Bog na tacih svetih krajih podeluje obilne milosti, dobrote in darove še posebno.

Gospod, kaj hočeš, da naj storim?

Jaz sem svetu križan in svet je križan meni... Kedor ne ljubi Gospoda našega Jezusa Kristusa, bodi anathena, preklican!

Dobro sem se bojeval, vero ohranil, satana, meso in svet premagal; sedaj mi je pa pripravljena krona pravice, ktero mi bode dal Gospod, — pa ne samo meni, nego vsim, ki Njega ljubijo. Iz rekov sv. ap. Pavla. Kakoršno življenje, takova smert. — Veliki apostol narodov je vse življenje po svojem čudovitem spreobrnjenju nosil presv. ime Jezus v sercu, na jeziku in mislih; pogosto ga je zapisal v svoja apostoljska pisma. — Iskreno je ljubil Gospoda Jezusa Kristusa; v ti ljubezni je za Njega smert storil in kri prelil. — Glava, že telesa ločena, je še trikrat poskočila, izgovarjaje presveto ime Jezus.

Malo v stran od velike cerkve v vertu na vzvišenem kraju stoji okrogla kapela; v nji je oltar, na katerem se mašuje; v ti kapeli vodijo stopnice navzdol

v kripto pod kapelo, v nji počivajo sv. ostanki tisuč ss. marternikov.

Podala sva se nazaj in obiskala Najsvetejšega v slavni novi baziliki, že omenjeni. Ta bazilika stoji na mestu, kamor so Pavlovi učenci in prvi kristijani precej po smerti truplo in glavo sv. ap. Pavla v grob shranili; toraj, tukaj bil je prvi grob sv. vel. apostola.

Malo od te veličastne bazilike proti mestu Rimu stoji gostilnica; tu se na desno zavije od velike ceste na stransko poljski cesto; po tej sva se preko polja, „kampania“, podala proti vzhodu, obiskati baziliko ss. Fabijana in Sebastijana, Boštjana. Od bazilike sv. ap. Pavla do sv. Sebastijana preko polja je bližina, dobro uro berze hoje. Došla proti večeru v omenjeno staro baziliko; poleg nje je frančiškanski samostan, pod njo velike in obširne katakombe sv. Sebastijana. Levo stran v cerkvi je krasni grob slavnega vojščaka in varha kristijanov v Rimu, sv. mart. Boštijana; na grobu papežev oltar. Spodaj pred grobom leži kip sv. vojščaka, izdelan krasno in veleumno iz belega marmorja; ovi kip je tolike lepote, milobe in svete krepostne vzvišenosti kakor bi živ nebeški svetnik počival.

Grobu sv. Boštijana nasproti je sv. shramba mnogobrojnih sv. relikviji in spominkov. Osobito znamenita med njimi je ova: Obe nogi našega Gospoda Jezusa Kristusa v ploščo tlaku dobro vtisnjeni; na tej plošči je stal Gospod takrat, ko se je prikazal in stopil pred ap. Petra, bežečega po apijevi cesti iz Rima. Peter ga je vprašal: Gospod, kamo pa greš? „Idem v Rim, da bodem zopet umorjen.“ To bilo je Petru zadosti v poduk, ker je bežal pred smertjo, vernil se je in veselo na križu umerl.

(Dalje nasl.)

Razgled po svetu.

Dunaj. Veliko vriša so napravili liberalci zaradi nekih beséd, ki jih je spregovoril nadvojvoda Rajner kot kurator dunajske znanstvene akademije pred nekimi dnevi: rekel je namreč: Žali, mora se reči, da je bil neki boj zamahnil proti oliko in napredku, kar ravno mi, ki poznamo ceniti vrednost véde in olike, dvakrat obžalujemo. Nadajmo se, da ta kalna prikazen je memo gredoča. — Eden avstrijskih časnikov pripominja k temu, kako da liberalni časniki te besede z nezmernim veseljem in preslavljanjem nadvojvoda zaradi tega na svoj lastni mlin obračajo in ako nadvojvoda jasnega nepriznanja (desaveu) ne razodene in hvalo tega časnštva sprejme, potem ni nobenega dvoma več o odmenjenem pomenu teh beséd.

In res, prav hitro so jo z dunajskim srenjskim odborom vred tudi liberalni časniki po ustih dobili. Na predlog nekih dunajskih srenjskih odbornikov namreč so sklenili nadvojvodu naznaniti, koliko veselje je napravil njegov govor v dunajskem prebivalstvu. Presvitli nadvojvoda pa, ko je zvedel, kaj se namerja, je brez pomude poslal svojega adjutanta k županu Uhl-u s sporočilom: da Njegova ces. Jasnost ne sprejme nobenega naznanja v pomenu onega sklepa. Pristop županovega namestnika dr. Prix-a je bil ravno tako določno odbit.

Ogersko. Ubogo kraljestvo sv. Štefana ne terpi blezo še dosti od vradnega kalvinarstva, vstal je celo med katoličani nekak Gabriel Ugron z najkrajniše levice, ki se je repenčil, da hoče katoliški Cerkvi izvojskovati pravo in vredno samostojnost, avtonomijo. Njegova avtonomija je pa taka, kakor pravi drugi časnikar, da zamore vsaka framasonska loža in vsaka protestanška sinoda z njo zadovoljna biti. Bog obudi duha molitve v zbeganem Maggar-orszagu; če ne, utegne biti vse zgubljeno.

V Bosni je čez 282.000 katoličanov. Nadškofija Verhbosanska ima čez 123.200 duš, nadškof prevzviš. g. Jožef Stadler. Škofija Banjaluška, blizo 39.000 duš, škof preč. o. Marijan Markovič, frančiškan, provincija Bosansko-hercegovinska šteje kacic 80.000 katoličanov, dve škofiji. Mostarsko-Duvanska, 68.000 duš, škof presvitli g. o. Paskal Bukonjič, frančiškan hercegovski. Škofija Trebinjska, 12.000 vernikov, ktere vlada prečast. gosp. Mato Vodopić, škof Dobrovski.

Duhovnij ter župnij ima Bosna 99, Hercegovina 42. Samostanov ima 8: Fojnica, Sutjeska, Hraševo, Gučja gora, Livno, Plehan, Tolisa, Jajce; — Hercegovina dva: Široki brieg, Ljubuški humac. V Tolisi imajo oo. frančiškani zraven samostana dosti prostorno cerkev (45 m. dolgo, 17. m. široko, 20 m. vis.) Začeli so jo zidati l. 1863 in dozidali so jo l. 1874 s pomočjo ljudstva in oo. frančiškanov. Notranjost cerkve in cerkvena oprava je siromašna. Zarad tega so bili pred nekaj časom očetje tega samostana poslali brata Josipa Matko, da kaj sprosi za cerkveno opravo in notranjost v cerkvi. Podarili so bili presvitli gosp. vladika 60 gld., in iz zbirke „Zg. Danice“ 10 gld. (Op. Ta spis, zamešavši se, nam je zdaj prišel pod roke in ga naznanimo, ker ima marsikaj zanimivega. Vr.)

Rim. „Gnjusoba na svetem mestu.“ Letošnje lepe binškošne praznike so framasoni oskrunili s tem, da so postavili in odgernili spominek odpadniku, bogoskrunežu in vertoglavcu, po imenu Gjordan Bruno. To je človek, ki je zgodaj že napadal sv. vero, vendar v svoji breznačajnosti se vrnil v duhovski stan, potem pa, premagan od hudih nagljenji, je gerše kot vsak cigan ali plaščúr kvasil zoper sveto vero, da so ga tudi kalvinarji in protestanti bili siti; poslednji so ga dvakrat bersnili iz svoje cerkvene občine. Potikal se je po mnogih krajih, po Švicarskem, Angleškem, Nemškem, Laškem in je trosil svoje brezbožnosti, naj gerša bogokletja in ostudnosti. Že je bil pozneje preklical svoje brezverstvo in kazal spokornost, poslednjič pa je zopet terdovratno tajfil, da je kdaj učil kake zmote, in nikakor ni hotel nič preklicati ter je poslednjič po takratnih deželskih postavah na germadi konec storil. Takemu človeku laški olikanci spominek stavijo in očitno kažejo, da so njegovi bratje in pajdaši v ostudnostih.

Vdeležili so se tega satanovega opravila znani prijatelji bogoskrunstva, kakor so: nihilisti (ničvérci), garibalduhi in rimski nekteri velikošolci, naj več pa frajmavrarji. Neki Bovio je o tej priliki govoril in hvalisal odpadnika, psoval pa papeža. Vzrok teh ostudnosti je laška vlada, ktera utegne pa najbolj skupiti.

Bulgarsko. Dopisnik „F.“ iz Sofije je poslal v Solnograški cerkveni list obširen spis, v katerem med drugim pravi, da človek bi utegnil krivičiti kogar si bodi pataglavosti, enostranstva, ako bi jel sam iz sebe soditi in poročevati o razkolniškem ondodnem stanju. Zato pa nateza iz razkolniškega vira, kteri graja zbor razkolskih očetov v Sofiji, ki je bil zbran okoli Božiča in se je po robu obračal proti knezu, ter bil od vlade razgnan in so bili razkolni očanci domú poslani. Vlada sama je jela pomišljevati, kaj utegne iz tega priti, vsa Evropa je to zadevo prerešetovala in v Rusiji so že kodernicali od veselja, češ, zdaj je v Bulgariji skipelo do verha, v Sofiji je upor. Celo caru se je to resno zdelo in poklical je Cankova v zaslišanje, kar se sicer nobenkrat ni zgodilo. Do zvezd so povzdigovali razkolne metropolit.

Pa kaj se je zgodilo? Nič ne. En metropolit je sicer v okrožnici ljudem veleval, da odsihdob se ne smé več za kneza moliti; toda njegovi tovarši so ga svarili in ga boljšega podučili. Ljudstvo je bilo s knezom, in nižje duhovstvo tudi ni deržalo z metropolit. Konec modrovanja je ta: Ne višje in ne nižje razkolno duhovstvo ni zmožno v prihodnje voditi bulgarskega ljudstva.

Kako globoko je propadlo razkolniško duhovstvo, kaže tudi to-le, kar piše omenjeni pisatelj, ki pravi: „V Bulgariji ima Simon Magus pokorno služabništvo. Naj kdo pogleda v vse oddelke šizmatiške cerkve, povsod nam naproti pride imenovani patron (simonija)... Nedavno sem prašal v splošni bolnišnici, „če tudi popi obiskujejo bulgarske bolnike?“ „Ne, celo leto ni nobenega. Vsak dan umerjó 3 do 4 teh revežev, je bil odgovor.“ —

V London-u je 5. t. m. pogorelo kazališče „Royal.“ — V tem velikanskem mestu, v katerem imajo dosti denara za kazališča in druga zadegovanja, je pa grozno veliko beračev in stradeža. Le kar je vradno znano, jih je l. 1888 zopet 29 za lakoto umerlo.

„Poštenovič-Crispi“ se povsod osmođi. Kogar zelénc dobí v svoj koš, ga povsod vlačí, da mu za pekel tlako dela! Eden kapucinskih misijonarjev, kakor naznanja Solnograški cerkveni list, piše iz Bejruta, da laško vlado je serbelo tudi v tem mestu napraviti „brezversko šolo“; pa se je pošteno opekla, ker le samo dva uboga otroka so zamogli pridobiti za tako butoglavnost v tolikem mestu, v katerem imajo tri visoke šole. Kar precej pa je framasonska „Riforma“ v Rimu pohujškala zoper kapucine, češ, da nasprotujejo ondi laiškim šolam. Ateistiških učencev, piše pater, ni na Jutrovem. Orientalcem se gnjusi pred takim počenjanjem. Le Evropejci so tako modri (?), da menijo, napredek in véda terpi, ako se brezbožnost v šolo ne pustí.

Iz Sudana. Naslednje dogodbe iz dobe razvpitega Mahdija in katoliških misijonskih jetnikov obsegajo marsikaj prav znamenitega.

O stanju mahdijevih jetnikov je bil pred nekaj časom prinesel nemški list „Petermanns Mittheilungen“ sledeče, žali, še vedno žalostno izvestje dr. Junkers-a:

„Iz Hartuma je prišlo konečno v Kairo poročilo o stanju tamošnjih evropejskih jetnikov, in od ondod po posredovanji dr. W. Junkers-a k nam. Kmalu drug za drugim sta prišla dva sela iz Hartuma v Kairo,

katera sta prinesla majhne listke od Slatin-Bej-a, avstrijskega misijonarja Ohrwalder-ja in vdove necega egiptovskega vradnika. Ti listki so bile nakaznice na egiptovsko vlado in na katoliški misijon o vsotah, ktere so izdatelji teh nakaznic od selov prejimali. Vsote so se jima precej izplačale, ker je bilo Slatin-Bejevo in Ohrwalderjevo pismo pisano v nemškem, oziroma italijanskem jeziku, in ker se je precej njihova pisava spoznala. Iz Ohrwalderjevega pisma in iz ustmenih poročil obeh selov je razvidno, da je stanje Evropejcev v Hartumu silno žalostno, da, celo neznosno.

Misijonarji in sestre so vsaj primeroma v boljšem stanju, nego ostali, ker so prosti in se lahko z delom preživljajo. Večidel kuhajo grah z oljem (ful medemmis), katerega potem prodajajo na cesti blizu Mahdijeve hiše. Sploh se nihče dosti zanje ne briga, ker so slabi, sicer pa zelo mirni, poterpežljivi. Lu p t o n - B e j mora v arzenalu kakor priprost Arabec delati in najtežja dela opravljati, bremena nositi, voziti, pometati, i. t. d. Pri tem je brez obleke in čevljev, in samo v arabske spodnje hlače (elbás) obut. Pred kratkim se je njegovo stanje nekoliko zboljšalo, ker ima sedaj opravilo pri kovanju denarja. Evropejski in egiptovski denar nima namreč nikakoršne veljave, temuč Mahdi kuje svoj lastni denar. Slatin je „lais,“ t. j. predtékalec Mahdi-šejh-kalifov. Bos in polunag, v kratkih arabskih hlačah, s kosom zelenega blaga okoli pléč, s sulico in majhno zastavico, mora teči pred Mahdijevim konjem, in Mahdiju stremena držati, kedar stopi na konja ali raz njega. Pri vsaki priložnosti mora čuti zasramovanje in oštevanje od Mahdija, kteri hoče s tem na svoje spremstvo vplivati, da mu mora kristjan, prejšnji guvernér in paša, njemu, Mahdiju in proroku, stremene držati in za predtekavca služiti.

Neufeld je v verigah. Ze dvakrat so ga zvezanega peljali pod vislice ter mu dejali zanjko okoli vratú. Iz hudobije, da bi mu napravili strah, ali pa da bi kaj od njega zvedeli, potegnili so ga kvišku, ter ga nekoliko sekund pustili v smertnem strahu trepetati. Potem so ga zopet doli spustili, ter ga kričaje in zasmehovaje zopet nazaj v ječo peljali, grozeč, da se bode to ravnanje še večkrat ponovilo. Jednako ravnanje je moral preterpeti prejšnji Sekendorffov sluga in nekdanji pruski podčastnik Klotz, kteri je pred kakimi 12 mesci umerl. V Hartumu ostali Gerki, Sirjani, Kopti in Epipčani so v žalostnem stanju in morajo najnižja dela opravljati.

(Konec nasl.)

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva

Glavni namen za mesec rožnik (junij.)

a) Glavni namen:

Razširjanje duha molitve.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

b) Posebni nameni:

18. S. Elizabeta. Hesenska. Boječi in maloserečni. Važne volitve. Bolan duhoven.

19. S. Julijana. Marijini služabniki. Hudo bolni in sicer na telesu terpeči. Več družin. Več tergocev.

20. Sv. Rešnjje Telo. Da bi se zakrament sv. Rešnjje Telesa visoko cenil. Prav mnogo mlačnežev in „na pol mlačnih.“ Za odstranjenje in odvernjenje pohujšanj.

21. S. Alojzij. Delo „Danice“ in njeni bralci. Več dijakov in otrok. Zadeve zarad poklica.

22. S. Pavlin. „Duhovni in obhajanci.“ Več odgojevališč in izobraževališč. Dobri posli.

23. S. Edeltruda. Spreoberjenje Angleške. Da bi se odvernili nesrečni, posebno mešani zakoni. Več ženinov in nevést.

24. S. Janez Kerst. Da bi se prostozidarska, protikerščanska nujskanja preprečila. Naši vojaki, posebno „prostovoljci.“ Važne vojaške zadeve.

25. S. Henrik, škot olomuški. Moravska. Avstrijski škofje. Za hitro pomoč hudo skušanim.

26. Ss. Janez in Pavel. Da bi se zjedini bogatini ter delali dela kerščanske ljubezni. Nespokorni stari ljudje. Več vradnikov in zdravnikov.

27. S. Ladislav. Cesar avstrijski. Več kmetovalcev, delavcev, obrtnikov. Več taci, ki so brez sveta in pomoči.

28. Serce Jezusovo. Za razširjanje Serca Jezusovega pobožnosti. Jezusova družba in red obiskovanja M. D. Spravno obhajilo.

29. Ss. Peter in Pavel. Sv. Oče. Pospeševaltji molitvenega apostoljstva in Serca Jezusovega bratovščine. Več jetnikov in slaboumnih.

30. Serca Jezusovega nedelja. S. Oton. Tirolska. Pomern in bamberška škofija. Vse poslame, in še ne uslišane zadeve. Mesca junija umerli, in pa oni udje molitvenega apostoljstva in Serca Jezusovega bratovščine, ki bodo umerli mesca julija.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Bolna za zdravje in pomoč. — Birmanci. — Odvernjenje nesreče pri domači živinici.

Zahvale.

Zahvalujemo se vsa družina skupaj N. lj. G. za očetovo zdravje in priporočujemo se še dalje v molitev. M.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Birmovanje in cečkveno obiskovanje bodo imele duhovnije, kakor nasleduje, in sicer mesca rožnika (jun.): 21. Ježica. — 22. dop. Ihan, — 23. dop. Dol, — 24. Št. Vid nad Ljublj., — 25. Šmartno pod Šmarno goro, — 26. Terboje, — 27. Preska, — 28. Sv. Katarina (Topol.), — 30. Ig. — Mesca malega serpana (jul.): 1. Golo, — 7. Želimlje. — 8. Škocijan pri Turj., — 9. Polje, — 10. Sostro, — 11. Prežganje, — 12. Janče, — 13. Kresnice, — 14. Šmartno pri Kr., — 14. St. Jošt pri

Kr., — 28. Verhnika, — 29. Zaplana, — 30. Rovte, — 31. Št. Jošt pri Polh. gr. — Mesca vel. serpana (avg.): 1. Horjul, — 2. Polhov gradec, — 3. Černi verh, — 4. Dobrova, — 5. Brezovec, — 6. Preserje, — 7. Rakitina, — 8. Borovnica. Vselej dopoldne.

Duhovske spremembe. Č. g. Fr. Romè, župnik v Čemšeniku, je dobil duhovnijo Naklo; — Č. g. Mih. Horvat, župn. v Spod. Idriji, duhovnijo Čatež pri Kostanj. — Č. g. Jož. Porubski, duh. pom. v Senožečah, je šel za namestnika v Spodnji log. — Č. g. Al. Žužek, duh. pom. v Senožeče. — Razpisani ste duhovniji: Čemšenik in Moravče do 9. mal. serp. t. l.

Pn. gospod dr. Matija Leben, častni kanonik itd., je pretekl terek v frančiškanski cerkvi natihoma obhajal svojo zlato mašo. Vivat!

Na Selu pri Ljubljani v Šempeterski fari so se naselile redovnice čč. sestre karmelitarice ali karmelčanke. Ljubljančanka gospodičina Kristina Bernardova jim je darovala svoje posestvo, nekdanji jezuitovski mlin na Selih, in jim zidala hišo s kapelico. V sredo se je v spremstvu graškega premil. g. kneza in škofa dr. Zwergerja pripeljalo z vlakom 7 sester, med njimi 3 Slovenke, v Ljubljano; sprejeli so jih prevzviš. naš gospod knez in škof ob 1¹/₂ popoldne na kolodvoru in pričakal jih je na Selu preč. kapitelj, šempeterski gosp. župnik in drugi gospodje. Čast. g. župnik Leop. Gestrin, kakor slišimo, jim bo hodil vsak dan maševat. — Ta red je molitven, premišljav, zelo strog in bode torej zaupljivo v velik blagoslov deželi.

Novosti. 1.) **Dve Fugi** za orglje. Zložil in založil Ign. Hladnik; tiskali Blazn. dediči. C. 30 kr. Od strokovnjaške strani je to najnovejše delo Hladnikovo zelo pohvaljeno kot dokaz, da g. skladatelj verlo napreduje; glasite se res ti „Fugi“ prav veličastno in slovesno in naj bodete toraj glasbenim možem gorko priporočeni.

2.) „**Jahrbuch der Naturwissenschaften 1888—1889** v. Dr. Max Wildermann. Velika knjiga, samo za učene in učenjake. C. 3 gld. 72 kr.

Bogatajic jo je skupil. Pri obedu bogatega banirja so ob koncu zadeli na vero „Pá!“ se je zagrozil višji gospod vojaškega stanú, „dandanes se svet ne peča več z otročjimi pravljicami o bitji Božjem.“ — Neka gospá, ki je sedela njemu nasproti, mu pošteno odgovori na to bogokletje: „General, doma imam mačko, opico in papigo, ki so čisto Vaših misel.“

Kakošnim ljudem Mlado-italijani postavljajo spominke? — V mescu rožniku so framasoni postavili spominek nekemu nadhudobnežu, ki nima zasluga ne kot državljani in ne kot učenjak, ampak le ono černo znamenitost, to namreč, da je do konca ostal stanovit in brezbožnosti, tedaj v naj večem grehu zoper sv. Duha! Giordano Bruno je ta človek, ki je bil gerši od Iskarjota, ker le-ta se je saj kesal svojega izdajstva.

Volitve.

I.

Janez. Miha, koga boš volil?

Miha. Tistega, ki je zmožen in katolišk.

Janez. Če so pa trije zmožni in katoliški?

Miha. Tistega, ki je bolj katolišk.

Janez. Kdo pa je katolišk.

Miha. Tisti, ki katoliško živi.

Janez. Ali bi ti volil zoper svojo vést in vero?

Miha. To bi bilo izdajstvo, — rajši si dam vrat odbiti!

Iz rimskega Martirologija.

15. sušca.

V Cesareji v Kapadociji: Sv. Longin, gotovo ravno tisti, ki je bil Sinu Božjemu s sulico stran prebodel, ter se spreobernal in postal svetnik in marternik.

Sv. Aristobul, učenec apostoljski, ki je sv. evangelijski oznanovalec in poslednjič dal življenje za sv. vero.

V Saloniku sv. Matrona, ki je služila pri nekem judu. Ker je na skrivnem Kristusa častila, skrivaj molila in vsak dan hodila v cerkev, jo je njena gospodinja spazila, vsaktero hudo zoper njo počela, jo terpinčila; poslednjič pa je bila do smerti pretépena, ter je v spoznavanju Kristusa nedolžno dušo Bogu zročila.

Ravno ta dan sv. Meningen, suknjar, ki je pod Decijem cesarjem za sv. vero smert preterpel.

V Egiptu sv. Nikander, kateri je svetinje marternikov pridno zbiral, s tem pa vreden bil, da je tudi sam postal marternik pod cesarjem Dijoklecijanom.

V Kordovi sv. Leokrecija, devica in mučenica.

V Rimu sv. Caharija, papež, kateri je z naj večji čujočnostjo vladal sv. Cerkev, in poln zasluženja zaspal v Gospodu.

V Reati sv. Prob, škof pri čigar smerti sta bila mučenca Juvenal in Eleuterij.

V Rimu sv. Spezijož, mnih, ki je živel tako sveto, da njegov pravi brat je videl njegovo dušo nesti v nebesa.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Iz Cirknice 39 gld. 77 kr. — Iz Škofje Loke 51 gld. 60 kr. — Iz Doba 45 gld. — Iz Špitaliča 43 gld. 51 kr. — Z Adlešič 5 gld. — Od Bele Cerkve 54 gld. — Neimenovan 2 gld. — Z Leskoveca nad Loko 21 gld. — Z Gorjan 28 gld. 21 kr. — Z Roba 14 gld. — Iz Dobropolja 10 gld. 56 kr. — Iz Breznice 12 gld. 92 kr. — Z Iga 31 gld.

Po čast. g. korvik. in kateh. M. Kolarju neimenovana oseba: Za bratovščino N. lj. Gospè 15 gld.; za dijaško mizo 5 gld.; za Marijanišče 10 gld.; za misijone med neverniki 10 gld.; za misijon v Macedoniji 10 gld.

Za dijaško mizo: V. r. grofinja Sofija Auerspergova z bl. kontesama 3 gld. — H. 50 kr. — Č. g. župn. Mart. Barlič 5 gld.

Za Marijanišče: Čast. g. Anton Kukelj 5 gld.

Za spominek † g. župnika Jož. Jeriča: Prijatelj, ki je že dal, še 2 gld.

Za misijon g. misijonarja J. Gat-a v Sveti deželi: Č. g. Prim. Peterlin 5 gld.